

TISKOVÁ ZPRÁVA č. 177/22

V Lucemburku dne 8. listopadu 2022

Rozsudek Soudního dvora ve spojených věcech C-704/20 a C-39/21 | Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Přezkum zajištění z moci úřední)

Vnitrostátní soud musí i bez návrhu ověřit zákonnost opatření spočívajícího v zajištění neoprávněně pobývajícího cizího státního příslušníka nebo žadatele o azyl

Z unijního práva¹ vyplývá, že přijetí nebo trvání opatření spočívajícího v zajištění cizího státního příslušníka, který podal žádost o mezinárodní ochranu nebo který neoprávněně pobývá na území členského státu, podléhá řadě podmínek zákonnosti

Státní příslušníci Alžírsko, Maroka a Sierra Leone napadli u různých nizozemských soudů opatření spočívající v jejich zajištění.

Nizozemská Státní rada a soud v Haagu, zasedající v 's Hertogenbosch, položily Soudnímu dvoru otázku, zda unijní právo ukládá soudům povinnost přezkoumat i bez návrhu případné nedodržení podmínky zákonnosti opatření spočívajícího v zajištění, která nebyla dotyčnou osobou uplatněna.

V rozsudku z dnešního dne Soudní dvůr nejprve připomněl, že každé zajištění státního příslušníka třetí země, ať již v rámci řízení o navrácení v důsledku neoprávněného pobytu, v rámci vyřizování žádosti o mezinárodní ochranu nebo v rámci přemístění žadatele o takovou ochranu do členského státu příslušného k přezkumu jeho žádosti, představuje závažný zásah do práva tohoto státního příslušníka na svobodu, které je zakotveno v článku 6 Listiny základních práv Evropské unie.

Pokud se tedy ukáže, že podmínky zákonnosti zajištění nebyly nebo již nejsou splněny, musí být dotyčná osoba okamžitě propuštěna. Tak je tomu zejména v případě, je-li konstatováno, že řízení o navrácení, o posouzení žádosti o mezinárodní ochranu nebo o přemístění již není vedeno s náležitou pečlivostí, nebo že opatření spočívající v zajištění není nebo již není přiměřené.

Soudní dvůr dále zdůraznil, že v oblasti zajištění cizinců se unijní normotvůrce neomezil na stanovení společných hmotněprávních norem, ale ve světle zásady účinné soudní ochrany zavedl rovněž společné procesní normy, jejichž účelem je zajistit, aby v každém členském státě existoval režim, který příslušnému soudnímu orgánu umožňuje propustit dotyčnou osobu, případně po přezkumu z moci úřední, jakmile se ukáže, že její zajištění není nebo již není zákonné.

Z toho plyne, že soudní orgán příslušný k přezkumu zákonnosti opatření spočívajícího v zajištění musí přihlídnout

¹ Zejména směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navrácení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (Úř. věst. 2008, L 348, s. 98) a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU ze dne 26. června 2013, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu (Úř. věst. 2013, L 180, s. 96), ve spojení s článkem 6 Listiny základních práv (právo na svobodu).

ke všem okolnostem, zejména skutkovým, které mu byly předloženy, jak jsou doplněny nebo objasněny v rámci procesních opatření, která považuje za nezbytné přijmout na základě svého vnitrostátního práva, a na základě těchto okolností případně konstatovat nesplnění podmínky zákonnosti plynoucí z unijního práva, i když toto nesplnění nebylo dotyčnou osobou uplatněno. Touto povinností není dotčena povinnost tohoto soudního orgánu vyzvat každého z účastníků řízení, aby se k této podmínce vyjádřil v souladu se zásadou kontradiktornosti.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Zůstaňte ve spojení!

